

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
เมื่อเช้าวันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘
ตายใจได้เมื่อถึงนิพพานแล้วเท่านั้น

ก่อนจึงหัน

ทั้งหมดในศาลานี้ให้มีเงินคนละหมื่นล้าน ๆ เต็มกระเป๋า ๆ แต่ดูแล้วเป็นคนตาบอดทั้งหมดแล้วมีคุณค่าอะไร คนหนึ่งเขาไม่มีเงินมากแต่เขาตาดี เขาวิ่งไปวิ่งมาได้สะดวกสบาย ไล่คนตาบอดมีเงินเป็นห้าหมื่นล้านแล้วหัวชนกันอยู่ตามนี้ จะเอาอันไหนดี เอาเทียบ นี่ละคนตาบอดเป็นอย่างนั้นละ มีอะไร ๆ ก็ไม่มีคุณค่า อวัยวะของเราทั้งหมดนี้ขึ้นตาเป็นอันดับหนึ่ง พอตื่นขึ้นมาให้ได้เห็นนั่นเห็นนี่พอใจ ไม่คำนึงถึงความทุกข์ความจนละ ขอให้ตาได้เห็นทุกสิ่งทุกอย่างพอใจ แม้หู่จะหนวกตายังดีค่อยยังชั่วนะ ถ้าตาบอดเสียอย่างเดียวนี้มีดแปดด้านเลย อะไร ๆ ไม่มีความหมาย

นี่ละหลวงตาได้พิจารณาอย่างนี้ ต้นเหตุที่จะพิจารณานี้ก็เนื่องจากเราไปผ่าตัดที่โรงพยาบาลหมออภัย ซึ่งเป็นลูกศิษย์นั่นแหละ พอผ่าออกมาแล้วตาสว่างกระจ่างแจ่มขึ้นมา โอ้ ตาเรานี้มันมัวมาแต่นานเท่าไร ๆ เวลามาผ่าตัดนี้ก็กลับมาสว่างแจ่มไปหมดเลย กลับไปวัดได้สามวันไปตกลงกับทางโรงพยาบาล ช่วยตา นั่นละเริ่มต้นช่วยตามาตั้งแต่บัดนั้น เราได้เห็นว่าเป็นของสำคัญมาก ถ้ามีแต่คนตาบอดหมดประเทศไทยไม่มีความหมายเลย ถ้าคนตาดีถึงจนก็จนเถอะพอเสียพอคลานไปได้ทั้งนั้นคนเรา

เราจึงได้นำเรื่องนี้มา ก่อนที่จะว่านี่ก็โรงพยาบาลศูนย์ทางอุดรมาขอเรื่องตา มาขอเครื่องมือทั้งหมด รวมเป็นเงินเจ็ดล้านสองแสน เราก็รับให้เลย เพราะเงินเจ็ดล้านสองแสนไม่ได้มีคุณค่าเท่าตาของคนแต่ละดวง ๆ เราคิดอย่างนี้ เรารับให้เลย ทั้ง ๆ ที่เราไม่มีเงินนะ แต่หัวใจมันมีเมตตา รับให้เลย ประมาณสักอาทิตย์หนึ่งกรรมัง ทางประเทศลาว เวียงจันทน์ข้ามมา มาติดต่อขอเครื่องมือตาอีกแหละ ตกกลางเวลานี้กำลังติดต่อให้หมอทางนั้นมาหาเรา พูดเรื่องตาจะช่วยเหลือเล็กน้อยเพียงไร เราก็คอยดูความจำเป็นของทางนั้น

มาคราวนี้ตารู้สึกว่าเด่นนะ จะได้กวนพี่น้องทั้งหลายเพื่อเบิกหูเบิกตาให้กว้างขวางสะดวกสบาย คราวนี้รู้สึกว่ามันเด่นมาก เฉพาะโรงพยาบาลศูนย์อุดรก็เจ็ดล้านสองแสน ทางเรือนจำยังไม่ทันตกลง เขาขาดแคลนมากมันน่าจะช่วยให้ช่วย ก็เรียกว่าเต็มกำลังของเรานั้นแหละ กำลังพิจารณาอยู่ เราได้พิจารณาเต็มกำลัง เรื่องตาสำคัญมากจึงได้อุตส่าห์พยายาม อีกไม่กี่วันทางประเทศลาวเขาจะข้ามมา หมอจะข้ามมาหา

เรามาปรึกษาหารือเรื่องความจำเป็นของเครื่องมือแพทย์มียังงี้ๆ บ้าง จะได้พิจารณากันตอนนั้นละ นี่ละสองจุดนะ เพื่อหุตาเราให้มีคุณค่าใช้ประโยชน์ได้จนกระทั่งวันสิ้นชีวิต ตาบอดไม่เป็นท่าละงมๆ ลูบๆ คลำๆ ไปอย่างนั้น กรุณาทราบตามนี้

มาครวณนี้รู้สึกว่าการที่เครื่องมือตาละที่จะรบกวนบรรดาพี่น้องทั้งหลาย เพื่อช่วยพี่น้องชาวไทยเรา ชาวลาวชาวโหนเป็นสัตว์โลกที่เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น อาศัยซึ่งกันและกันนั้นแหละ เขามาติดต่อเรา เราพอที่จะให้เขาอาศัยได้ เอาช่วยกันๆ นี้ถูกต้องตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า เราจึงได้อุตส่าห์พยายามเต็มกำลัง ให้พร

หลังจ้งหัน

คนมามาก จิตใจทุกดวงหันเข้าสู่ธรรมในวันนี้ทั่วหน้ากัน จิตใจมีที่ดวงมีที่คนหมุนใจเข้าสู่ธรรมๆ เป็นความสุขความเจริญ เป็นบุญเป็นกุศลแก่จิตใจของพี่น้องทั้งหลายอย่างมากมาจนวันนี้ วันนี้เป็นวันสำคัญ วันเสาร์ วันอาทิตย์ วันพระวันโกนควรจะเป็นวันสั่งสมคุณงามความดีเข้าสู่ใจ วันนอกรันเราก็วิ่งเต้นชวนชวยตามธรรมชาติของโลกที่อยู่ด้วยกันด้วยความยุ่งยากปากหมอง ต้องวิ่งเต้นชวนชวย ไม่งั้นไม่ได้ ธาตุขันธนี้มันบกพร่องต้องการอยู่ตลอดเวลา ต้องชวนชวยหามาเยียวยารักษา ไม่งั้นอยู่ไม่ได้ ตาย

ส่วนจิตใจไม่ตายก็ตาม แต่ได้รับความทุกข์ความทรมานมากคือใจ ใจนี้ไม่เคยตาย ร่างกายนี้ตายด้วยกัน อยู่นี้ตายหมด เรื่องตายไม่มีเว้น เป็นแต่เพียงว่าก่อนหลังกันเท่านั้น ตายๆ แต่จิตนี้ไม่ตาย พอร่างกายใช้ไม่ได้แล้วทิ้งขี้ะออกไปเสาะแสวงหาภพใหม่ภูมิใหม่อัตภาพใหม่ ถ้าอัตภาพนั้นเป็นไปด้วยบุญด้วยกุศลแล้วก็เป็นเรือนร่างที่ดี เช่นเรือนร่างของเทวบุตรเทวดาอินทร์พรหม นี้เรียกว่าเรือนร่างที่ดีจากบุญจากกุศลที่ตกแต่งให้เกิดขึ้นมา เรือนร่างที่เป็นบาปเป็นกรรมนั้น เป็นเรือนร่างของเปรตของผีของสัตว์นรกอเวจีประเภทต่างๆ นี้เป็นเรือนร่างของผู้สร้างบาปสร้างกรรม ใจดวงนี้แหละออกจากนี้ไปเป็นอย่างนั้น เวลาอยู่ในโลก ใครชอบอะไรก็ทำตามความชอบใจๆ ซึ่งส่วนมากมีตั้งแต่ฝ่ายต่ำๆ แล้วลากลงๆ เวลาตายแล้วไหลลงทางต่ำมากกว่าที่จะพุดทางสูงนะ

วันนี้เป็นวันว่างของเรา ได้เสาะแสวงหาบุญทุกวิถีทางเพื่อนำบุญกุศลเข้าสู่ใจ หมุนใจให้มีความราบรื่นดีงามในคติของตนที่จะไปภพหน้าชาติหน้า แม้ปัจจุบันนี้ก็ชุ่มเย็น จิตใจได้รับการบำรุงจากเจ้าของด้วยการชวนชวยหาศีลหาธรรมเข้าสู่ใจ จิตใจเยือกเย็น มีความสงบร่มเย็น อยู่ในโลกนี้ก็เย็น ไปโลกหน้าก็เย็น คือใจนี้มันเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนชาติของมันไปเรื่อยๆ อย่างนี้แหละ ให้ตายไม่มี คำว่าใจตายใจฉิบหายไม่มี มีแต่

นักท่องเที่ยวนั้นคือใจ ร่างกายหมดสภาพแล้วแตกลงไปจากการประชุมของธาตุทั้งหลาย คือดินน้ำลมไฟแตกกระจายลงไปแล้ว ส่วนจิตใจนี้ออกไปละที่นี้ ผู้มีบุญก็ไปตามสาย บุญสายกรรมของตน ถ้าบาปมีก็ไปตามสายบาปสายกรรมนั้นแหละ เรื่องของเราจึงเอาตามความปรารถนาไม่ได้

ถ้าเราต้องการจะให้เกิดในภพนั้นชาตินี้ให้มีความสุขความเจริญ แต่ไม่มองดูความดีดีต้นของใจ มันดีดีต้นไปทางต่ำ ปรารถนาสูงเท่าไรก็ต่ำลงเรื่อย ๆ ผู้ต้องการความสุขความเจริญดำเนินตามแนวทางของธรรมแล้ว ย่อมเป็นไปตามจุดที่หมายของเราที่ต้องการ ไปเกิดในชั้นใดภพใดภูมิใด จะเป็นไปเพื่อความสุขความเจริญ เช่นท่านยกตัวอย่างเครื่องประกัน เพียงชั้นพระโสดาเท่านั้นประกันได้แล้ว โสตะ แปลว่า กระแส กระแสแห่งพระนิพพานพัดพิงถึงแล้วถึงบุคคลคนนี้ พอได้สำเร็จพระโสดาแล้ว เป็นผู้แน่วแน่ต่อธรรมขั้นสูงขึ้นไปโดยลำดับ ปิดอบายภูมิทั้งสิ้นเลย นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน ไม่ไปเกิดท่านเหล่านี้ ปิดตันเลยเสียไม่ไปเกิด จากนี้ก็ไปสวรรค์ พอจากสวรรค์ลงมาภพนั้นก็มาสร้างคุณงามความดี

พระโสดาอย่างอ่อนกลับมาเกิดในมนุษย์และไปสวรรค์ ขึ้นลง ๆ ๗ ชาติ จากนั้นก็ไปนิพพานเลย ย่นกลางมาเกิดเป็นมนุษย์และไปสวรรค์ ๓ ชาติ แล้วไปนิพพานเลย ชั้นอุกฤษฏ์คือชั้นเยี่ยมมาเกิดเพียงชาติเดียว หรือดีไม่ดีสำเร็จพระโสดาในชาตินั้นแล้ว บรรลุธรรมในชาตินั้นชาติเดียวนั้นก็ได้ หรือมาเกิดอีกชาติหนึ่งก็ได้ นี่เป็นธรรมที่แน่นอนตายตัวสำหรับผู้มีธรรมในใจเป็นเครื่องประกันตน ใครจะบังคับให้ไปเกิดในภพใดชาติใดไม่มีทาง บุญกุศลมีอำนาจมากแล้วหนุนเจ้าของให้ไปเกิดในสถานที่ดีคติที่เหมาะสมกับบุญกรรมที่สร้างไว้แล้วเท่านั้น ให้เป็นอย่างอื่นเป็นไปไม่ได้

เพราะฉะนั้นพระโสดาจึงปิดอบายภูมิได้หมด ตั้งแต่วันสำเร็จพระโสดา ตั้งแต่บัดนั้นมาเกิด ๗ ชาติเป็นที่สุดแหละ ไม่ไปตกนรกอเวจี มีแต่ไปสวรรค์แล้วลงมาเกิดเป็นมนุษย์ แล้วขึ้นสวรรค์ จากนั้นก็ขึ้นนิพพานเลย ด้วยอำนาจแห่งบุญเป็นเครื่องรับรองเราในตัวทุกคน อำนาจแห่งบาปมันก็รับรองในตัวของมันเอง บังคับสัตว์ให้เป็นไปตามอำนาจแห่งกรรมชั่วของตน เพราะฉะนั้นจึงให้เลือกเฟ้นเสียตั้งแต่เรามีชีวิตอยู่ อย่าสักแต่ว่าทำ ๆ ทำไปตามความทะเยอทะยาน

ความอยากไม่มีประมาณะ มันอยากได้หมดเรื่องความอยากนี่ อะไรอยากได้ ๆ ส่วนมากมันมีแต่อยากฝ่ายต่ำ ทำเจ้าของให้ต่ำลง ๆ ผลของมันก็คือความทุกข์ความเดือดร้อนในปัจจุบันและภพชาติข้างหน้า ก็มีแต่ความทุกข์ความเดือดร้อน นี่ละอำนาจแห่งกรรมที่ทำตามความอยาก ไม่คิดไม่อ่านอะไรเลย เอ้า อยากก็อยากเรื่องหัวใจมี

กิเลสมีอยากด้วยกัน อยากรทางด้านอรรถด้านธรรมก็มี อยากรทางฝ่ายกิเลสตัณหาที่มีส่วนมากมักจะอยากไปทางต่ำเสมอ อยากไปทางความดีมีน้อยมาก

เรื่องความอยากมีเหมือนกัน ความอยากที่เป็นธรรม ความอยากที่เป็นกิเลส ถ้าเราทำตามความอยากซึ่งเป็นฝ่ายต่ำแล้วก็ลงตลอดๆ ถ้าเป็นฝ่ายสูงแล้วก็ขึ้นตลอดๆ ที่สุดแล้วก็ขึ้นถึงนิพพานเลย ความอยากอันนี้อยู่กับหัวใจของเราทุกคน แต่ความอยากฝ่ายสูงนี้มีน้อยมาก ความอยากฝ่ายต่ำมากที่สุดเลย มีมากที่สุดคือฝ่ายต่ำ เป็นเรื่องของกิเลสมีอำนาจ บีบบังคับหัวใจ บังคับใจให้ทำตามความอยากๆ สัตว์โลกทั้งหลายจึงได้รับแต่ความทุกข์ความทรมานต่างๆ ที่ไม่ต้องการ แต่ความอยากมันต้องการ เราทำตามความอยากเราไม่ต้องการความทุกข์ แต่ความอยากเป็นทางที่ชั่ว เมื่อทำชั่วแล้วมันก็เป็นทุกข์ขึ้นมาจนได้นั้นแหละ ให้พากันระมัดระวัง

วันนี้เป็นวันว่างของเรา ว่างกิจที่จะได้เสาะแสวงหาคุณงามความดี เช่นมาให้ทาน ให้ทานมากน้อยเป็นสมบัติของเราทั้งนั้น ใครมาย้อแย้งไปไหนไม่ได้ เป็นของเราโดยตรง การรักษาศีล ศีลธรรมก็อยู่กับตัวของเรา รักษากายวาจาของเราให้ดีแล้วเราก็เป็นคนดีมีศีลมีธรรม มีศีลธรรมอยู่กับเรา และบาปกรรมก็อยู่กับเราอีกเช่นเดียวกัน ถ้าเราทำบาป อยู่ที่ไหนก็เป็นบาปได้ ไม่ว่าจะอยู่ในบ้านในเมือง นอกบ้านนอกเมือง ในวัดในวา เป็นบาปได้ด้วยกันทั้งนั้นแหละ ถ้าทำดีแล้วอยู่ที่ไหนไม่เลือกเพศเลือกวัย เป็นความดีได้ด้วยกัน จึงขอให้พากันฟังเสียงพระพุทธเจ้า

เสียงพระพุทธเจ้าเป็นเสียงที่ตายใจได้ตลอดมา ท่านเรียกว่า สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม พระธรรมที่ประกาศกังวานให้โลกทั้งหลายได้ทราบกระเทือนถึงสามแดนโลกธาตุมาเป็นเวลานานแสนนานก็ปกก็กล้วย พระพุทธเจ้าพระองค์ใดมาตรัสรู้ก็ประกาศธรรมสอนโลกกระเทือนถึงสามโลกธาตุด้วยกันหมด พระพุทธเจ้าของเราองค์ปัจจุบันนี้ก็ประกาศกระเทือนถึงสามแดนโลกธาตุ หมิ่นโลกธาตุ ฟังซิ ท่านแสดงไว้ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร หมิ่นโลกธาตุสะเทือนสะท้อนไปด้วยกันหมด ด้วยอำนาจแห่งธรรมของพระพุทธเจ้าท่านประกาศเตือนไปๆ

สัตว์ทั้งหลายที่มีอุปนิสัยก็ได้ชวนช่วยความดีงามเข้าสู่จิตใจของตน ใจก็มีวันก้าวหน้าเจริญ ที่สุดของใจก็คือนิพพาน ถึงนิพพานแล้วเป็นธรรมธาตุไปเลย ท่านเรียกว่านิพพานเที่ยง คือจิตดวงนี้ปราศจากสมมุติทั้งหมด เป็นวิมุตติล้วนๆ แล้ว เป็นนิพพานเที่ยง กฏ อนิจจัง ทุกขัง อนตตา เข้าไม่ถึงเลย อนิจจัง ความไม่เที่ยง ทุกขัง ความเป็นทุกข์ อนตตา ความไม่ใช่ตนไม่ใช่ตัวอะไรเหล่านี้ปิดออกหมด ไม่มีในพระนิพพาน เหล่านี้เป็นสมมุติทั้งหมด

จิตเวลาได้ชำระสะสางตนให้ดีเรียบร้อยแล้วด้วยอรรถด้วยธรรม คือความดีงามทั้งหลายที่เราสร้างมา เข้าไปชักฟอกที่จิตใจของเรา เมื่อถึงที่สุดแห่งใจนี้แล้วเรียกว่าเป็นธรรมชาติ นิพพานเที่ยงขึ้นมา นอกนั้นไม่เที่ยง สามโลกธาตุ แม้ไปตกนรกอเวจีก็กัปก็กลับก็ไม่เที่ยง มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายผันแปรไปเหมือนกัน แต่ว่าช้าเร็วต่างกัน เช่นตกนรกตั้งหลายกัปหลายกลับว่าจะเที่ยงอยู่นั้นก็ไม่ใช่ ค่อยเปลี่ยนแปลงขึ้นมาตามระยะช้าหรือเร็วตามกฎอนิจจังของตัวเอง แล้วก็ขึ้นมาพ้นจากรกได้ แล้วพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงตัวเป็นคนดี พลิกจากชั่วทั้งหลายขึ้นไปทางดี ดีเรื่อย พลิกขึ้นถึงนิพพานนั้นเที่ยงที่นี้ พอถึงนิพพานแล้วเที่ยง

ใจนี้จะเที่ยงได้ จะตายใจได้เมื่อถึงนิพพานแล้วเท่านั้น นอกนั้นยังตายใจไม่ได้ จึงต้องได้ประดับประคองระมัดระวังรักษาอยู่เสมอ ไม่งั้นผิดพลาดได้ ไปทางความทุกข์ได้ เสียหายแก่ตัวเองได้ ท่านจึงให้ประดับประคองรักษาตัวเองตลอดไป จนกระทั่งถึงที่สุดวิมุตติพระนิพพานแล้วหมด จิตใจที่ถึงวิมุตติหลุดพ้นแล้วหมดโดยสิ้นเชิง สมมุติทั้งหลายมีอยู่ก็จริงท่านก็ปฏิบัติ เช่นอย่างพระอรหันต์ท่านปฏิบัติต่อโลกสมมุติ กิริยาอาการเหล่านี้ท่านก็ปฏิบัติรักษา ความยอมรับของสังคมว่าผิดว่าถูก ท่านก็ยอมรับว่าผิดว่าถูกไปตามสมมุตินิยม ทั้ง ๆ ที่จิตนั้นพ้นไปหมดแล้ว

ท่านไม่มีอาบัติอาจีสังฆาฯ ปาราชิก ไม่มีในจิตของพระอรหันต์ แต่มีอยู่ในธาตุชั้นธของท่าน ท่านจึงต้องรักษาธาตุชั้นธสิกขาบทวินัยไปตามจารีตของพระ ท่านรักษาสิกขาบทวินัยเหมือนพระทั้งหลายนั้นแลพระอรหันต์ เป็นแต่เพียงว่าใจของท่านไม่ได้รับคำว่าบาปว่าบุญจากสังฆาฯ ปาราชิก หมดโดยสิ้นเชิง นี่คือจิตหมดสมมุติ สังฆาฯ ปาราชิก เป็นสมมุติ อยู่ในชั้นสมมุติ ธาตุชั้นธอยู่ในสมมุติ ท่านก็รักษาธาตุชั้นนี้ไว้ให้เป็นความสวยงาม ยอมรับกันในสังคมเพียงเท่านั้น ท่านไม่มีอะไรที่จะกำเริบต่อจิตใจของท่านต่อไป เมื่อจิตถึงขั้นวิมุตติหลุดพ้นแล้วพ้นโดยประการทั้งปวง มีแต่ธาตุชั้นธปฏิบัติกันต่อสังคมให้เป็นที่เหมาะสมกับที่สังคมยอมรับกันเท่านั้นเอง

พวกเราเนียยอมรับหมดนะ พอว่าเป็นบาปปีบถึงใจ ๆ เป็นบุญก็ถึงใจทันทีเลย ไปแต่ธาตุชั้นธที่เคลื่อนไหวทางดีทางชั่ว บุญบาปก็จะติดเข้าไปหาใจในทางโทษทางกรรมทางบุญทางคุณเหมือนกัน พอจิตได้พ้นนั้นแล้วสิ่งเหล่านี้ไม่มีในจิตใจของพระอรหันต์ จึงเรียกว่าหมดโดยสิ้นเชิง ธาตุชั้นธท่านก็ปฏิบัติไปจนกว่าจะถึงอายุขัยแล้วท่านก็ปล่อยไปเท่านั้นแหละ ให้พากันทราบเอาไว้อย่างนี้

นี่เราถอดออกมาจากหัวใจมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังอย่างไม่สะทกสะท้าน จำอยู่ในหัวใจ ไม่ต้องไปหาพยานที่ไหน สามโลกธาตุนี้เราไม่เอาอะไรมาเป็นพยาน พูดแล้วสาธุ ว่าจี้เลยนะ พระพุทธเจ้าก็ไม่เอาท่านมาเป็นพยาน ท่านก็เป็นแบบเดียวกันนี้

จะเอาอะไรเป็นพยานก็เมื่อเสมอกันหมดแล้ว จะถามใครอีก ที่ถามกันอยู่ก็คือมีสูงมีต่ำ มีผิดมีพลาดอยู่นั่นเอง จึงต้องปรึกษาหารือหาหลักฐานพยาน ธรรมชาติที่ถึงที่สุดวิมุติ พระนิพพานแล้ว นตฺธิ เสยฺโยว ปาปิโย ไม่มีความยิ่งหย่อนต่างกัน ถามกันหาอะไร พุดง่าย ๆ นี่ละที่ว่าแม้พระพุทธเจ้าก็ไม่ทูลถาม จะทูลถามหาอะไรก็เป็นอันเดียวกันแล้ว นั้น จะว่าประมาทพระพุทธเจ้าหรือไม่ประมาท ประมาทอะไรเป็นอันเดียวกันแล้ว นี่ละ การปฏิบัติตามธรรมของพระพุทธเจ้า จะนำเราให้หลุดพ้นจากทุกข์เป็นลำดับลำดับ

แม้จะอยู่ในครอบครัวเหี้ยมเรื้อน ขรราวาสญาติโยม สามีภรรยา ลูกเต้าหลาน หลาน หลาน อยู่ในครอบครัวเดียวกัน ต่างคนต่างมีศีลมีธรรม ครอบครัวนั้นร่มเย็นนะ พ่อกับแม่ก็ร่มเย็น มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน ผากเป็นผากตายต่อกันนี่เท่านั้น ก็ทำให้ทั้งพ่อทั้งแม่ตายใจต่อกัน ระหว่างสองคนตายใจต่อกัน ฟังเป็นฟังตายเป็นประหนึ่งว่าอวยวะเดียวกัน ทีนี้เวลาลูกหลานตกรอกมา พ่อแม่เป็นแบบพิมพ์ที่ดีแล้ว ลูกหลานก็รับเอาแบบพิมพ์ที่ดีสืบทอดกันไป ก็เป็นลูกที่ดีสืบทอดไปจากธรรมเป็นมรดก ก็ดีไปเรื่อย

ถ้าเป็นความชั่วแล้วก็ไปละนะ พ่อแม่มีแต่ลิงกับค่างกับเปรตกับผีอยู่ด้วยกัน ทะเลาะกันวันยังค่ำ ลูกหลานแทนที่จะได้ฟังสิ่งเป็นสิริมงคลยิ้มแย้มแจ่มใส กลับได้ฟังแต่เสียงพ่อกับแม่ทะเลาะกัน ตั้งแต่ตื่นนอนมาฟังแล้ว พ่อกับแม่ทะเลาะกัน แล้วไปโรงรำโรงเรียนเรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง จิตใจเห่อตาก็เห่อ เพราะเอาอารมณ์ของพ่อแม่ทะเลาะกันนั้นมาเผาอยู่ในหัวอก เรียนหนังสือไม่รู้เรื่องรู้อ่าว นี่ละมันเผาไปถึงลูกถึงหลาน ถ้าพ่อแม่มีศีลมีธรรมแล้วลูกหลานก็ชุ่มเย็น ไปโรงรำโรงเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส คบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูงก็ไม่น้อยหน้าต่ำตानะ เป็นผู้มีสง่าราศี ให้จำให้ดี ศีลธรรมความดีงามอยู่ในบุคคลผู้ใด จะทำบุคคลผู้นั้นสังคมนั้น ๆ ให้มีความสงบร่มเย็นสง่าราศี ให้พากันจำเอานะ

วันนี้ก็เป็นวันพระ วันพระของพวกเรา วันเสาร์ วันอาทิตย์ก็คือวันว่างนั่นเอง ว่างเพื่อศีลเพื่อธรรม วันนอกนั้นวันยุ่ง ยุ่งเพื่อธาตุเพื่อขันธขวนขวายมาเป็นธรรมดาทั่วโลกดินแดน ทางจิตใจนี้ห่างผากจากศีลจากธรรม ต้องได้วิ่งเต้นขวนขวาย เช่นวันนี้เป็นวันว่าง วันเสาร์ วันอาทิตย์ เป็นวันว่าง ว่างทางโลกทางสงสารงานการต่างๆ ภายนอกให้เข้ามาเสาะแสวงหาธรรมเข้าสู่ใจ นี่เรียกว่าเป็นผู้รู้จักภายนอกภายใน สมบัติภายนอก สมบัติภายใน ความจำเป็นภายนอก ความจำเป็นภายใน แล้วปฏิบัติให้ทั่วถึงให้พอเหมาะพอดีกับตน ซึ่งรับผิดชอบทั้งภายนอกภายในอยู่ในขันธและใจอันเดียวกันนี้ แล้วเราก็จะมีความสงบร่มเย็น

วันนี้พูดเพียงเท่านี้ละนะ ไม่ได้พูดอะไรมากนัก เทศน์ทุกวัน ๆ ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz